

FSD2403

**Synnytys- ja raskauskertomukset
2001-2007**

Aineisto-opas

TIETOARKISTO

Tämän aineisto-oppaan viittaustiedot:

Synnytys- ja raskauskertomukset 2001-2007 [aineisto-opas]. Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [tuottaja ja jakaja], 2022.

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (30.3.2022).

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
33014 Tampereen yliopisto

Asiakaspalvelu:
asiakaspalvelu.fsd@uta.fi
040 190 1442

Palveluportaali Aila:
<https://services.fsd.uta.fi/>

Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto
<http://www.fsd.uta.fi/>

Lukijalle

Tämä aineisto-opas on osa Tietoarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa FSD2403. Oppaan alussa on tiedot aineiston sisällöstä, aineiston rakenteesta ja keruusta sekä luettelo julkaisuista, joissa aineistoa on käytetty. Opas sisältää myös aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit, esimerkiksi mahdolliset haastattelukysymykset, kirjoitusohjeet, tutkimuskutsut, litterointiohjeet tai virikemateriaalit. Tekstiaineistoista mukana on usein lisäksi aineistonäyte, josta selviää esimerkiksi käytetty litterointitaso.

Liitteenä olevat aineistoon kuuluvat dokumentit on tarvittaessa anonymisoitu. Kaikki oppaan sisältämät aineiston keräämisessä käytetyt dokumentit toimitetaan asiakkaalle aineiston latauksen yhteydessä myös erillisinä tiedostoina

Aineistoon ja sen tekijöihin tulee viitata asianmukaisesti kaikissa julkaisuissa ja esityksissä, joissa aineistoa käytetään. Tietoarkiston antaman malliviittaustiedon voi merkitä lähdeluetteloon sellaisenaan tai sitä voi muokata julkaisun käytäntöjen mukaisesti. Malliviittaus:

Homanen, Riikka (Tampereen yliopisto) & Kaartamo, Anna (Tampereen yliopisto):
Synnytys- ja raskauskertomukset 2001-2007 [sähköinen tietoaineisto]. Versio 1.0
(2022-03-30). Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto [jakaja]. <http://urn.fi/urn:nbn:fi:fsd:T-FSD2403>

Tietoarkistoon on lähetettävä viitetiedot kaikista julkaisuista, joissa käyttäjä hyödyntää aineistoa. Aineiston alkuperäiset tekijät ja tietoarkisto eivät ole vastuussa aineiston jatkokäytössä tuotetuista tuloksista ja tulkinnoista.

Sisältö

1	Aineiston kuvailu	1
1.1	Aineiston otsikot ja datan versio	1
1.2	Sisällön kuvaus	1
1.3	Aineiston rakenne ja keruu	2
1.4	Aineiston käyttö	3
A	Kirjoitusohjeet	5

Luku 1

Aineiston kuvailu

1.1 Aineiston otsikot ja datan versio

Aineiston nimi: Synnytys- ja raskauskertomukset 2001-2007

Aineiston nimi englanniksi: Pregnancy and Childbirth Stories 2001-2007

Aineisto-opas on luotu aineiston versiosta 1.0 (30.3.2022).

1.2 Sisällön kuvaus

Tekijät

Homanen, Riikka (Tampereen yliopisto. Naistutkimuksen laitos)

Kaartamo, Anna (Tampereen yliopisto. Sosiaalipsykologian laitos)

Aineiston tekijänoikeudet

Tietoarkiston ja aineiston luovuttajan tekemän sopimuksen mukaisesti.

Aineiston luovuttaja

Homanen, Riikka (Tampereen yliopisto. Naistutkimuksen laitos)

Kaartamo, Anna (Tampereen yliopisto. Sosiaalipsykologian laitos)

Aineisto luovutettu arkistoon

2.12.2008

Asiasanat

kokemuksellisuus; opinnäytteet; raskaus; ruumiillisuus; subjektiivisuus; synnytys; synnytyksen masennus; vanhemmuus; vauvat; äitiys

Tieteenala / Aihealue

OKM:n tieteenalaluokitus: Yhteiskuntatieteet

CESSDAn luokitus: Perhesuunnittelu ja lisääntymisterveys; Psykologia

Sarjakuvaus

Tämä aineisto kuuluu sarjaan:

Aineistot, jotka eivät kuulu sarjaan

Yksittäiset aineistot, jotka eivät kuulu mihinkään sarjaan.

Sisällön kuvaus

Aineistossa on yhdistetty kaksi aineistoa: Riikka Homasen keräämät kirjoitukset raskaudesta ja synnytyksestä (aineisto A) ja Anna Kaartamo-Virran keräämät synnytyksen jälkeistä masennusta käsittelevät kirjoitukset (Aineisto B).

Aineisto A käsittelee ensisynnyttäjiä ja raskauden ruumiillista kokemusta. Aineiston ohjeistuksena on avoin kirjoituspyyntö, jossa vastaajia pyydettiin kirjoittamaan raskaudenajan kokemuksista ja synnytyksestä. Kirjoittajia kehoitettiin pohtimaan miten he kokivat kohdussaan kasvavan lapsen, kehossaan tapahtuneet muutokset ja ulkoapäin siihen kohdistuneet toimenpiteet. Painotus on vastaajien omilla kokemuksilla.

Aineisto B on Anna Kaartamo-Virran kandidatkielma-aineisto. Aineisto on samankaltainen kuin aineisto A, tässäkin aineistossa on vastaajien itsensä kirjoittamia, vapaamuotoisia tarinoita itsestään. Aineiston painopiste on kuitenkin raskauden jälkeisellä masennuksella, ei pelkällä raskaudenajalla. Vastaajia pyydettiin kirjoittamaan omista tuntemuksistaan, ympäristön suhtautumisesta masennukseen ja muista seikoista. Ohjeistuksessa pyydettiin myös kertomaan oliko masennuksesta kärsivän vastaajan synnytys ensimmäinen.

1.3 Aineiston rakenne ja keruu

Maa: Suomi

Kohdealue: Suomi

Havainto/aineistoyksikkötyyppi: Henkilö, Mediatyyppi: teksti

Perusjoukko/otos: Aineistossa A vastaajina olivat ensimmäisen lapsensa kahden vuoden sisällä kirjoituspyynnöstä synnyttäneet naiset. Aineistossa B vastaajina olivat synnyttäneet naiset jotka olivat kokeneet synnytyksen jälkeistä masennusta.

Aineistonkeruun ajankohta: 2001 – 2003, 2006 – 2007

Kerääjät: Homanen, Riikka (Tampereen yliopisto. Naistutkimuksen laitos); Kaartamo, Anna (Tampereen yliopisto. Sosiaalipsykologian laitos)

Aineistonkeruun tekniikka: Oma kirjoitus tai päiväkirja: sähköpostilla saatu, Oma kirjoitus tai päiväkirja: paperimuotoinen kirjoitus

Keruväline tai -ohje: Aineistonkeruuohjeistus: kirjoitusohje

Tutkimuksen aikaulottuvuus: Poikkileikkausaineisto

Havainto/aineistoyksiköiden valinta: Ei-todennäköisyysotanta: itsestään muotoutunut näyte

Molempien aineistojen materiaali kerättiin lähettämällä kirjoituspyyntöjä lehtiin ja sähköpostilistoille. Pyyntöissä pyydettiin vastaajilta vapaamuotoisia tarinoita omista kokemuksistaan lasten synnyttämisestä ja raskaudenjälkeisestä masennuksesta (aineisto B). Aineisto A on kerätty vuodenvaihteessa 2001-2002 ja vuonna 2003. Aineisto B on kerätty loppuvuodesta 2006 ja alkuvuodesta 2007.

Aineiston määrä: A-aineistossa on 23 rtf-tiedostoa, sivumäärä yhteensä noin 92 sivua. Yksi haastattelu keskimäärin 5 sivua. B-aineistoissa on 7 rtf-tiedostoa, yhteensä 29 sivua. Yksi haastattelu keskimäärin 4 sivua.

1.4 Aineiston käyttö

Julkaisut

Haavanlammi, Anna (2020). Raskausaikana tapahtuvien kehon muutosten yhteys kehonkuvaan. Pro gradu-tutkielma. Tampereen yliopisto. Yhteiskuntatieteiden tiedekunta. Terveystieteet, hoitotiede.

Homanen, Riikka (2005). Ruudun takaa, ruumiin lävitse. Kulttuuriset ruumiit, subjektit ja toimijat ensiraskauden ruumiintarinassa. Tampere: Tampereen yliopisto. Sosiologian pro gradu -tutkielma.

Homanen, Riikka (2007). Yksilösubjektin ruumiillisuus ensiraskaudessa. *Sosiologia* 44: 4,297-313.

Ajantasainen julkaisuluettelo aineiston kuvailun yhteydessä osoitteessa

<https://services.fsd.uta.fi/catalogue/FSD2403>

Aineiston sijainti

Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto

Käyttöoikeudet

Aineisto on käytettävissä (C) vain tutkimukseen ja ylempiin opinnäytteisiin.

Liite A

Kirjoitusohjeet

FSD2403 SYNNYTYKS- JA RASKAUSKERTOMUKSET 2001-2007

FSD2403 PREGNANCY AND CHILDBIRTH STORIES 2001-2007

Tämä dokumentti on osa yllä mainittua Yhteiskuntatieteelliseen tietoaarkistoon arkistoitua tutkimusaineistoa.

Dokumenttia hyödyntävien tulee viitata siihen asianmukaisesti lähdeviitteellä.

Lisätiedot: <http://www.fsd.uta.fi/>

This document forms a part of the above mentioned dataset, archived at the Finnish Social Science Data Archive.

If the document is used or referred to in any way, the source must be acknowledged by means of an appropriate bibliographic citation.

More information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Detta dokument utgör en del av den ovannämnda datamängden, arkiverad på Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv.

Om dokument är utnyttjat eller refererat till måste källan anges i form av bibliografisk referens.

Mer information: <http://www.fsd.uta.fi/>

Aineisto A:

Hei!

Ensiraskaus on kiistattomasti ruumiillisesti uusi ja mullistava kokemus. Aihe on erittäin kiinnostava jo siitä syystä, että raskauden aikaisista kokemuksista ei ole tehty paljonkaan tutkimusta, vaikka aihe onkin erittäin tärkeä.

Teen Tampereen yliopistossa sosiologian pro gradu -tutkielmaani ensiraskaudesta ruumiillisena kokemuksena. Jos olet synnyttänyt ensimmäisen lapsesi viimeisen kahden vuoden aikana, toivoisin, että lähettäisit minulle vapaamuotoisen ja –pituisen koneella tai käsin kirjoitetun kertomuksen kehoosi liittyvistä kokemuksista ja tuntemuksista raskausaikana. Pyydän sinua muistelemaan mahdollisimman yksityiskohtaisesti esimerkiksi sitä, miten koit kohdussasi kasvavan lapsen. Entä miltä tuntuivat kehossasi tapahtuneet muutokset ja ulkoapäin siihen kohdistuneet mieli- ja toimenpiteet? Mitä ajattelit tuolloin tästä kaikesta? Miten suhtaudut nyt raskauden aikaisiin kokemuksiisi? En halua rajata aihepiiriä tarkemmin, koska tutkimuksen kannalta on oleellista, että kertomuksesi kumpuaa omista kokemuksistasi.

Tutkimus on täysin anonymi eli tutkimukseen osallistuneiden henkilöllisyyttä ei paljasteta ulkopuolisille eikä se ole pääteltävissä itse tutkimusraportista. Sinun ei tarvitse välttämättä edes liittää nimeäsi kirjoitukseen, mutta toivon, että kerrot ikäsi ja koulutustaustasi sekä tiedon siitä, mitä kautta kuulit tutkimuksestani. Kirjoitukset käsitellään ehdottoman luottamuksellisesti.

Kiitos osallistumisestasi!

Voit lähettää tarinasi postissa tai sähköpostilla:

Riikka Homanen

[[yhteystiedot poistettu]]

Aineisto B:

Hei!

Olen sosiaalipsykologian opiskelija Tampereen yliopistosta. Teen kandidaatintutkielman ja pro gradun synnytyksen jälkeisestä masennuksesta.

Kirjoittaisitko minulle synnytyksen jälkeisestä masennuksestasi, raskausajastasi ja siitä, millaisia äitiyteen kohdistuvia odotuksia sinulla oli? Voit kertoa esimerkiksi masennuksen aikaisista tuntemuksista, ympäristön suhtautumisesta masennukseesi ja muista ajatuksistasi. Kaikki ajatuksesi ovat tärkeitä! Kertomuksen pituudella ja kirjoitustyyllillä ei ole merkitystä. Toivoisin sinun kertovan myös ikäsi sekä onko kyseessä ensimmäinen lapsi. Sinulla ei tarvitse olla diagnoosia synnytyksen jälkeisestä masennuksesta, oma kokemus masennuksesta riittää.

Kertomukset tullaan käsittelemään täysin luottamuksellisesti, niin että sinua ei tunnisteta niistä. Muokkaan kertomukset siten, että tutkimusraportissa kaikki tunnistamiseen mahdollistavat tiedot (kuten nimet, paikat, ammattinimikkeet jne.) muutetaan, eli anonymisoin aineiston. Käytän kertomuksia aineistona kandidaatin ja pro gradu - tutkielmissani. Gradun valmistuttua anonymisoidut kertomukset arkistoidaan Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan tietoaarkistoon, jossa ne ovat saatavilla tieteellisen tutkimuksen käyttöön. Arkistoituja kirjoituksia tutkimusaineistonaan käyttäviltä edellytetään aineiston käyttöä koskeva kirjallinen käyttöehto- ja vaitiolositoumus. Mikäli et halua, että kirjoituksesi arkistoidaan tutkimuksen päätyttyä, kirjoita se selvästi tämän lomakkeen yläreunaan. Tällöin kirjoituksesi hävitetään pro gradun valmistuttua. Kertomuksien tulisi olla minulla 31.12 mennessä joko sähköpostiin tai kotiosoitteeseen lähetettynä. Palauttaisitko myös tämän paperin minulle allekirjoituksesi ja nimenselvennyksen kanssa, hyväksytyäsi sisällön. Mukana on palautuskuori ja toinen kappale jää sinulle. Suuret kiitokset kiinnostuksestasi ja vaivannäöstäsi!

Ystävällisin terveisin

Anna Kaartamo

[[yhteystiedot poistettu]]